

Gotowość szkolna dziecka 6-letniego

Gotowość szkolna to inaczej stopień rozwoju dziecka niezbędny do podjęcia obowiązków związanych z rozpoczęciem nauki w szkole.

To zespół tych cech psychofizycznych ukształtowanych w okresie pierwszych 6 lat życia, które umożliwiają dziecku przystosowanie się do nauki w szkole.

Dojrzałym do podjęcia nauki szkolnej jest dziecko, o takim stopniu rozwoju, który umożliwi mu naukę czytania, pisania i liczenia, przystosowanie się do wymagań szkoły, zgodne współzycie z grupą rówieśniczą.

Gotowość do podjęcia nauki w szkole uzależniona jest od wielu czynników

1. Czynniki indywidualne związane z osobą dziecka:

- ✓ Stan zdrowia,
- ✓ Płeć,
- ✓ Właściwości psychiczne.

2. Czynniki zewnętrzne związane rodziną:

- ✓ Warunki materialne,
- ✓ Warunki kulturalne,
- ✓ Warunki społeczne.

3. Czynniki zewnętrzne związane ze środowiskiem:

- ✓ Udział w zorganizowanych zajęciach przedszkolnych.

Wymagania stawiane dziecku, które ma rozpocząć naukę szkolną dotyczą głównie:

- ✓ Rozwoju fizycznego,
- ✓ Rozwoju ruchowego,
- ✓ Rozwoju poznawczego,
- ✓ Rozwoju emocjonalnego,
- ✓ Rozwoju społecznego,
- ✓ Rozwoju mowy,

- ✓ Przygotowania do czytania, pisania i liczenia.

Dziecko, rozpoczynające naukę szkolną powinno:

- ✓ Posiadać zdolność rozumienia podstawowych pojęć abstrakcyjnych (kształtu, wielkości, kierunku, odległości, czasu i liczby),
- ✓ Powinno umieć formułować dłuższe wypowiedzi słowne i opowiadać (np. co przedstawia dany obrazek?),
- ✓ Mowa musi być prawidłowo wykształcona, zarówno pod względem gramatycznym, jak i artykulacyjnym,
- ✓ Powinno umieć koncentrować się przez dłuższą chwilę, wykazywać uwagę trwałą i celową,
- ✓ Cechować je musi dobra sprawność ruchowa, zwłaszcza manualna (szczególnie ważna jest szybkość, precyzja i koordynacja ruchów rąk przy optymalnym napięciu mięśniowym),
- ✓ Powinno umieć współdziałać w grupie rówieśniczej, podporządkować się regułom zabawy i poleceniom dorosłych,
- ✓ Musi potrafić opanować swoje emocje oraz ich słowne i ruchowe manifestacje,
- ✓ Powinno przejawiać poczucie obowiązku i duże zainteresowanie nauką.

Objawami niedojrzałości szkolnej u dziecka są:

- ✓ Obniżona sprawność ruchowa – niezgrabnie biega, skacze, ma trudności z rzucaniem i chwytaniem piłki,
- ✓ Trudności z precyzyjnym wykonywaniem codziennych czynności – zawiązywaniem na kokardkę sznurowadeł, zapinaniem guzików, posługiwaniem się nożyczkami,
- ✓ Słaba orientacja w schemacie ciała z ustaleniem stron, kłopoty z określeniem kierunku na prawo, na lewo, od siebie, przed, za sobą,

- ✓ Trudności z odwzorowaniem figur, np. rombu, kwadratu, i z wyodrębnianiem elementów z całości, a także łączeniem ich w całość (budowanie z klocków, układanie mozaiki wg. wzoru),
- ✓ Niespostrzeganie szczegółów różniących dwa obrazki,
- ✓ Trudności w orientacji w czasie, w określaniu dni tygodnia, pór roku,
- ✓ Trudności z odtwarzaniem prostej melodii i rytmu i z zapamiętywaniem wierszyków, tekstu opowiadania,
- ✓ Nieprawidłowa wymowa, wady wymowy, i trudności w różnicowaniu głosek podobnych (s-z, w-f, b-p), zaburzenia słuchu fonematycznego, analizy i syntezy głoskowej),
- ✓ Trudności w rozpoznawaniu liter podobnych kształtem m-n, l-t, b-d,
- ✓ Trudności w opanowywaniu nauki czytania

Pierwszoklasista musi:

- ✓ Rano wstawać, by przybyć punktualnie na lekcje,
- ✓ Przestrzegać szkolnego regulaminu funkcjonowania,
- ✓ Skupić się na lekcjach,
- ✓ Z uwagą słuchać poleceń,
- ✓ Precyzyjnie wykonywać zadania,
- ✓ Przyswajać wiele nowych informacji,
- ✓ Pamiętać o zadanych pracach domowych,
- ✓ Nauczyć się czegoś z dnia na dzień,
- ✓ Umieć mobilizować się po porażce,
- ✓ Być odpornym na stres,
- ✓ Podołać dużemu wysiłkowi fizycznemu,
- ✓ Szybko zaadaptować się w zespole rówieśniczym.

Literatura:

Dmochowska M.: Zanim dziecko zacznie pisać, Warszawa 1991,
 Kargulowa A. (red.): Dojrzałość szkolna, a jakość startu edukacyjnego, Wrocław 1980,
 WUW.

Prus – Wiśniewska H.: Zanim dziecko pójdzie do szkoły, Kraków 1995, MEDIUM
Przetacznikowa: Dojrzałość szkolna (w) red. M. Żebrowska: Psychologia rozwojowa dzieci i młodzieży, Warszawa 1975, PWN.
Siemek D.: Przedszkolak będzie uczniem. Warszawa 1975, Nasza Księgarnia..
Wilgocka – Okoń B.: Gotowość szkolna dzieci sześciolatków, Warszawa 2003, Żak
Wilgocka – Okoń B.: Sześciolatki na start, Wychowanie w Przedszkolu 3/2003

Opracowała :

Małgorzata Ożóg